

**Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 1967/2006, (EY) N:o 1005/2008 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1139 muuttamisesta kalastuksenvalvonnan osalta (*Kalastuksenvalvontaa koskevien asetusten muuttaminen*)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 30 päivänä toukokuuta 2018 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi neuvoston asetuksen (EY) No 1224/2009 muuttamisesta ja neuvoston asetusten (EY) No 768/2005, (EY) No 1967/2006 ja (EY) No 1005/2008 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) No 2016/1139 muuttamisesta kalastuksenvalvonnan osalta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 13 päivänä heinäkuuta 2018

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Kalatalousneuvos Risto Lampinen

MAA- JA METSÄTALOUSHALLIN-  
NISTO

MUISTIO

EU/2018/1151

9.7.2018

**EUROOPAN KOMISSION EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON  
ASETUKSEKSI NEUVOSTON ASETUKSEN (EY) N:O 1224/2009 MUUTTAMISESTA  
SEKÄ NEUVOSTON ASETUSTEN (EY) N:O 768/2005, (EY) N:O 1967/2006, (EY) N:O  
1005/2008 JA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN (EU)  
2016/1139 MUUTTAMISESTA KALASTUKSENVALVONNAN OSALTA**

**1 Ehdotuksen tausta**

Euroopan unionin komissio antoi 30 päivänä toukokuuta 2018 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 1967/2006 ja (EY) N:o 1005/2008 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1139 muuttamisesta kalastuksenvalvonnan osalta (COM(2018) 368 final).

Komission laatiman vaikutustenarvioinnin (SWD(2018) 280 final) mukaan ehdotuksen pääta-  
voitteet ovat tehdä unionin kalastuksenvalvontajärjestelmä tehokkaammaksi ja vaikuttavam-  
maksi sekä saattaa valvontajärjestelmä ajantasaiseksi vuonna 2013 uudistetun yhteisen kalas-  
tuspoliittikan kanssa. Komission mukaan uudistetun kalastuspoliittikan säännösten valvomiseen  
ei ole riittävästi keinoja. Nykyinen säädöskehys on monimutkainen ja epämääräinen, kalastus-  
ta koskevaa tietoa ei kerätä tarpeeksi ja täytäntöönpanosäännöksillä ei ole riittävää pelotevai-  
kutusta.

**2 Ehdotuksen keskeinen sisältö**

Ehdotuksen mukaan muutettaisiin viittä voimassaolevaa asetusta:

- 1) neuvoston asetus 1224/2009 unionin valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmis-  
taa yhteisen kalastuspoliittikan sääntöjen noudattaminen (*neuvoston valvonta-asetus*)
- 2) neuvoston asetus 768/2005 Euroopan kalastuksenvalvontaviraston perustamisesta ja yhtei-  
seen kalastuspoliittikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä
- 3) neuvoston asetus 1005/2008 laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen  
ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä
- 4) neuvoston asetus 1967/2006 kalavarojen kestävästä hyödyntämisestä koskevista hoitotoimenpi-  
teistä Välimerellä
- 5) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohai-  
likantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta

Suomen kalastuksen kannalta tärkeimmät esitykset koskevat neuvoston valvonta-asetuksen  
muuttamista.

## 2.1 Neuvoston valvonta-asetus

Neuvoston valvonta-asetusta ehdotetaan yksinkertaistettavaksi siten, että kalastusaluksset ryhmiteltäisiin valvonnan tarkoituksiin kahteen ryhmään: alle 12-metriset ja vähintään 12-metriset. Tämä vastaa Suomessa käytössä olevaa kalastusalusrekisterin ryhmittelyä rannikko-aluksiin ja avomerialuksiin. Käytännössä muutos merkitsee, että asetuksesta poistetaan erityissäännöksiä, jotka ovat koskeneet muita alusryhmiä. Esimerkiksi 12–15 metriä pitkien alusten poikkeukset koskien alukselle asennettua seurantalaitetta (esim. satelliittiyhteyttä käyttävä radiolaitte) poistettaisiin.

Alle 12 metriä pitkille aluksille säädettäisiin velvoite käyttää seurantalaitteita, jotka mahdollistavat aluksen paikantamisen ja liikkeiden seuraamisen. Seurantalaitteen ei kuitenkaan tarvitsisi olla asennettuna alukseen, vaan se voisi olla mobiililaitte. Lisäksi alle 12-metrisille aluksille esitetään velvoite siirtyä käyttämään sähköistä kalastuspäiväkirjaa, jonka tiedot tulisi toimittaa viranomaisille aina ennen satamaan saapumista. Vähintään 12-metristen alusten tulisi toimittaa vastaavat tiedot vähintään kerran päivässä ja mahdollisuuksien mukaan jokaisen vedon jälkeen sekä aina ennen satamaan saapumista. Vapautus pienten saaliserien ilmoittamisesta poistettaisiin. Velvoite toimittaa sähköinen purkamisilmoitus 24 tunnin kuluessa saaliin purkamisesta koskisi esityksen mukaan kaikkia aluksia koosta riippumatta.

Nykyisin vain monivuotisten suunnitelmien kattamien lajien kalastuksessa vaadittava saaliin maihintuonnin ennakkoilmoitus ulotettaisiin koskemaan kaikkea vähintään 12-metrisillä aluksilla harjoitettavaa kalastusta. Ennakkoilmoitusta voitaisiin edellyttää unionin aluksilta myös purettaessa saaliita kolmannen maan satamiin. Lisäksi komissio esittää valtuutta säätää delegoiduilla asetuksilla, että määrättyissä kalastuksissa ennakkoilmoitusvelvoite koskisi myös alle 12-metrisiä aluksia.

Saaliin poisheittokiellon valvomiseksi komissio esittää aluksille asennettavaa kameravalvontaa. Valvonnan kohteeksi otettavat kalastukset ja alukset määriteltäisiin riskiperusteisesti alueellisissa erityisissä valvonta- ja tarkastusohjelmissa. Kalastuskapasiteetin valvomiseksi tietyille aluksille esitetään jatkuvaa moottoritehon mittaamista sitä varten asennettavilla laitteilla. Tämä koskisi muun muassa troolikalastusaluksia, joiden moottoriteho ylittää 221 kilowattia.

Saaliiden punnitsemista koskevia sääntöjä esitetään muutettavaksi siten, että kaikki saaliit olisi punnittava jo satamassa, ennen varastoimista, kuljetusta tai myyntiä. Saaliit saisi jatkossa punnita vain sellainen toimija, jonka jäsenvaltion viranomaiset ovat rekisteröineet kalatuotteiden punnitsemiseen. Lajittelemattomat ihmisravinnoksi tarkoitetut saaliit voisi punnita lajeittain vasta kuljetuksen jälkeen, jos ne on ennen kuljetusta punnittu viranomaisten valvonnassa lajittelemattomina. Muuhun kuin ihmisravinnoksi tarkoitetut saaliit saisi punnita satamassa lajittelemattomina, jos jäsenvaltio on ottanut käyttöön komission hyväksymän otantasuunnitelman. Kalan ostoilmoituksissa ja kuljetusasiakirjoissa siirryttäisiin käyttämään yksinomaan sähköistä raportointia.

Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyssääntöjen valvonnan tehostamiseksi jäljitettävyystiedot olisi tallennettava sähköisesti. Unionin kalastusalukselta peräisin oleva kalaerä on voitava aina yhdistää siihen alukseen ja purkueraan, josta se on peräisin. Kalastustuote-erän määritelmää kevennettäisiin siten, että eräissä tilanteissa erässä saisi olla sekaisin useita eri kalalajeja. Lisäksi jäljitettävyyksivaatimukset esitetään ulotettavaksi myös unionin ulkopuolelta tuotaviin tuotteisiin.

Komissio ehdottaa, että jäsenvaltioilla tulisi olla rekisteröinti- tai lupajärjestelmä vapaa-ajankalastukseen osallistuvien luonnollisten ja oikeushenkilöiden lukumäärän seuraamiseksi.

Jäsenvaltioiden tulisi myös järjestää vapaa-ajankalastuksessa saatuja saaliita koskeva tiedonkeruu. Silloin kun kalakannan, kalakantaryhmän tai kalalajin vapaa-ajankalastusta koskee unionin säätämä säilyttämistoimenpide, jäsenvaltioiden tulisi lisäksi varmistaa, että kalastukseen osallistuvat lähettävät viranomaisille sähköiset saalisilmoitukset ja että kalastuksessa käytettäville aluksille olisi rekisteröinti- tai lupajärjestelmä. Ehdotuksen mukaan komissio voisi säätää yksityiskohtaisesti määrättyjen lajien tai kantojen rekisteröinti- tai lupajärjestelmistä, tiedonkeruusta ja saalistiedon toimittamisesta, vapaa-ajankalastuksessa käytettävien alusten seurannasta sekä pyydysten valvonnasta ja merkinnästä.

Yhteisen kalastuspolitiikan rikkomuksia ja niistä määrättäviä seuraamuksia koskevat säännökset koottaisiin neuvoston valvonta-asetukseen, kun nykyisin niitä on useammassa asetuksessa. Hallinnolliset toimet ja sanktiot sääntöjä rikkoneita kohtaan laajenisivat kattamaan kaikki rikkomukset, kun tällä hetkellä vaatimus koskee vain vakavia rikkomuksia. Suomessa hallinnolliset rikkomusmaksut ovat jo käytössä myös muissa kuin vakavissa rikkomuksissa.

Asetukseen esitetään 17 sellaisen teon kuvausta, joita pidettäisiin aina yhteisen kalastuspolitiikan vakavina rikkomuksina. Lisäksi esitetään luetteloa, jonka mukaiset rikkomukset olisivat tulkittavissa vakaviksi rikkomuksiksi tiettyjen kriteerien täytyessä. Vakaville rikkomuksille esitetään säädettäväksi seuraamusten minimitaso, joka olisi kolme kertaa vakavalla rikkomuksella saatujen kalatuotteiden arvo ja toistuvissa vakavissa rikkomuksissa viisi kertaa kalatuotteiden arvo. Lisäksi vakavien rikkomusten kohdalla sovellettaviin välittömiin täytäntöönpanotoimiin ja pistejärjestelmään esitetään selvennyksiä, joista erään mukaan rannikkovaltio voisi lippuvaltion ohella määrätä pisteitä vakavaan rikkomukseen syyllistyneille.

Komission ehdotuksen mukaan Euroopan kalastuksenvalvontaviraston olisi nykyiseen tapaan ylläpidettävä luetteloa unionin tarkastajista. Komissio esittää, että unionin tarkastajiksi voitaisiin nimetä niin jäsenvaltioiden, komission kuin kalastuksenvalvontavirastonkin virkamiehiä. Unionin tarkastajat voisivat tehdä tarkastuksia jäsenvaltioiden alueella, unionin vesillä ja unionin kalastusalueilla unionin vesien ulkopuolella.

## 2.2 Muut asetukset

Komissio ehdottaa Euroopan kalastuksenvalvontavirastosta annetun neuvoston asetuksen muuttamista siten, että viraston toimialue kattaisi myös kalastuspolitiikan ulkoisen ulottuvuuden eli käytännössä suhteet kolmansiiin maihin. Virasto voisi myös aiempaa laajemmin aloittaa valvonta- ja tarkastustekniikoiden tutkimus- ja kehitystyötä sekä avustaa komissiota viraston tavoitteiden mukaisissa tehtävissä. Komission ehdotuksen mukaan viraston virkamiehet voisivat jatkossa toimia valvonta-asetuksessa tarkoitettuina unionin tarkastajina.

Laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevaan neuvoston asetukseen (*LIS-asetus*) tehtäisiin lukuisia teknisluonteisia muutoksia, jotta se muodostaisi neuvoston valvonta-asetuksen kanssa selkeämmän kokonaisuuden. Esimerkiksi vakavien rikkomusten luettelo ja monia muita säännöksiä olisi jatkossa neuvoston valvonta-asetuksessa, johon LIS-asetuksessa olisi tarvittavat viittaukset.

LIS-asetuksessa säädettäisiin myös kalatuotteiden tuonnissa ja viennissä käytettävän saalistodistusjärjestelmän siirtämisestä unionin yhteisessä sähköisessä tietojärjestelmässä toimivaksi. Suomi on useista muista maista poiketen jo ottanut käyttöön sähköisen saalistodistusjärjestelmän. Toisin kuin Suomessa tällä hetkellä, muutoksen jälkeen sähköisen tietojärjestelmän käyttö olisi kalantuojille pakollista.

Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta kumottaisiin kalastuspäiväkirjoja koskevat säännökset, jotka ovat merkinneet poikkeamaa valvonta-asetuksen kalastuspäiväkirjoja koskevista säännöksistä. Välimeren kalavarojen kestävää hyödyntämistä koskevista hoitotoimenpiteistä annetusta neuvoston asetuksesta kumottaisiin vastaavasti eräitä vapaa-ajankalastusta ja jälleenlaivausta koskevia säännöksiä.

### **2.3 Toimivallan siirto**

Ehdotus sisältää säännöksiä toimivallan siirrosta komissiolle käyttäen delegoituja säädöksiä (säädösvallan siirto) ja täytäntöönpanosäädöksiä. Toimivallan siirron yksityiskohtaiseen sisältöön ja perusteltavuuteen perehdytään asian jatkovalmistelussa, kun ehdotuksia on ehditty tarkastella yksityiskohtaisesti.

## **3 Oikeusperusta ja suhde toissijaisuusperiaatteeseen**

Asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklaan 43 (2 kohta). Asia käsitellään tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen, mikä tarkoittaa, että asetuksen hyväksymiseen tarvitaan Euroopan parlamentin hyväksyminen ja määräenemmistö neuvostossa.

Toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta kalastuksenvalvontaan, koska meren elollisten luonnonvarojen säilyttäminen osana yhteistä kalastuspolitiikkaa kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

## **4 Keskeiset vaikutukset**

### **4.1 Vaikutukset Suomen lainsäädäntöön**

Yhteisen kalastuspolitiikan valvonta- ja seuraamusjärjestelmä on pantu Suomessa täytäntöön yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetulla lailla (1188/2014). Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetussa laissa (1048/2016) säädetään muun muassa neuvoston valvonta-asetuksen mukaisen kalastuslupien myöntämisestä ja Suomen kalastuskiintiöiden hallinnoinnista. Kalastuslaisissa (379/2015) säädetään muun muassa oikeudesta harjoittaa vapaa-ajankalastusta, kalastonhoitomaksurekisteristä ja kalastuslain valvonnasta sekä kaupallisen kalastajan rekisteröinnistä. Merialueen kalastusaluksista pidettävästä rekisteristä säädetään laissa merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä (690/2010).

Mikäli komission esitykset valvontajärjestelmän uudistamiseksi tulevat voimaan, kalastuslakiin on tehtävä muutoksia ainakin vapaa-ajankalastajia koskevien rekistereiden ja ilmoitusvelvollisuuksien osalta. Yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annettuun lakiin tulisi tehdä runsaasti muutoksia, jotta kansallinen lainsäädäntö vastaisi Euroopan unionin lainsäädäntöä. Myös muut lainsäädäntömuutokset voivat tulla kyseeseen.

### **4.2 Taloudelliset vaikutukset**

Siirtyminen yhä kattavammin sähköiseen raportointiin aiheuttaisi ensi vaiheessa tietojärjestelmien kehittämisen ja käyttöönoton kustannuksia. Sähköisen raportoinnin käyttö kuitenkin vähentää työtä ja varsinkin viranomaistehtävissä pienentää tarvetta palkata uutta henkilöstöä

muiden kasvavien valvontavelvoitteiden hoitamiseen. Tietojärjestelmien käytön tuki ja ylläpito samaan aikaan sitovat hallinnon resursseja.

Kalastusalueiden liikkeiden seurannan järjestäminen aiheuttaisi niin ikään perustamisvaiheen kustannuksia ja käyttöön tultuaan kalastajille vähintäänkin älypuhelimien käytöstä aiheutuvat kustannukset. Viranomaisten mahdollisuus seurata kaikkien kalastusalueiden liikkeitä voisi jonkin verran tehostaa kalastuksenvalvontaa ja näin pienentää lisäresurssien tarvetta.

Kalastusalueille asennettava kameravalvonta ja moottoritehon seurantalaitteet aiheuttaisivat sekä käynnistysvaiheen investointikustannuksia että jatkuvasti tarpeen seurata kameratallenteita ja huoltaa laitteita.

Saaliiden punnitsemisvaatimusten muuttaminen komission ehdottamalla tavalla johtaisi moniin erilaisiin lisäkustannuksiin. Satamissa ja purkupaikoissa tulisi investoida uusiin vaakoihin tai punnitusjärjestelmiin. Elinkeinolta ja viranomaisilta kului voimavaroja myös punnitsijoiden rekisteröimiseen ja rekisteröimisedellytysten voimassaolon valvontaan. Punnitusvelvoitteiden lisääntyminen veisi lisäksi elinkeinolta työaikaa ja hidastaisi kalan logistiikkaketjun toimintaa.

Vapaa-ajankalastukseen esitettyjen valvontavaatimusten taloudelliset vaikutukset riippuvat muun ohella siitä, missä määrin Suomessa nykyisin käytössä olevat rekisteröinti- ja tiedonkeruumenetelmät katsotaan ehdotetun asetuksen mukaisiksi. Mikäli vapaa-ajankalastajien rekisteröinti toteutettaisiin nykyisen kalastuksenhoitomaksurekisterin avulla, sen tulisi kattaa kaikki ikäryhmät. Jos rekisteröintivelvoite laajennettaisiin koskemaan alle 18- ja yli 64-vuotiaita, tietojärjestelmien muutostöistä arvioidaan aiheutuvan jonkin verran kustannuksia.

Yhteisen kalastuspolitiikan rikkomuksista ja vakavista rikkomuksista määrättäviä sanktioita koskevilla esityksillä ei alustavan arvion mukaan ole suuria vaikutuksia Suomessa jo käytössä oleviin sanktiomenettelyihin ja maksujen tasoihin.

Edellä kuvattujen komission ehdotuksen taloudellisten vaikutusten suuruutta on vaikea arvioida.

#### **4.3 Vaikutukset kalatalousalaan, viranomaisten toimintaan ja ympäristöön**

Ehdotus tähtää kalastuksenvalvonnan tehostamiseen merialueella, mikä lähtökohtaisesti on ympäristönsuojelua edistävä tavoite. Suomen harjoittama kalastus on kuitenkin jo nykyisin kestäväällä pohjalla eivätkä komission ehdottamat toimenpiteet merkittävästi parantaisi tilannetta. Unionin säilyttämistoimenpiteet eivät yleensä kohdistu Suomessa uhanalaisimpiin kalakantoihin, vaan niiden hoito ja suojelu järjestetään kansallisin toimenpitein. Kalastuksenvalvonnan raporttien ja ilmoitusten tekeminen sähköisesti vähentäisi paperin käyttöä ja postinkulkua.

Jos alle 12-metrinen alueiden liikkeiden seurantavelvoite tulisi voimaan, se koskisi Suomessa yli 3 000:ta rannikkoaluetta. Mikäli seuranta olisi mahdollista toteuttaa älypuhelimella ja sellaisella sovelluksella, joka samalla palvelisi muita tarkoituksia, kuten sähköistä raportointia, se voisi olla kustannustehokasta. Kustannustehokkuutta lisäisi, jos valvonnan kautta kerättävää seurantatietoa voisi käyttää muiden tiedonkeruuvälvoitteiden täyttämiseksi. Sähköinen raportointi joka tapauksessa helpottaisi sekä kalastajien että viranomaisten työtä, kun samalla luovutettiin paperisten ilmoitusten lähettämisestä ja tallentamisesta.

Velvoite ilmoittaa sähköisen kalastuspäiväkirjan tiedot ennen satamaan saapumista olisi pienimuotoisessa kalastuksessa lisävelvoite, joka hankaloittaisi kalastajan työtä. Tietojen syöttö ja lähettäminen merellä olisi vaikeaa ja jopa vaarallista. Pakollinen sähköinen purkamisilmoitus parantaisi saalistiedon saatavuutta, laatua ja ajantasaisuutta. Ei-kiintiöityjen lajien kalastuksessa purkamisilmoitus olisi uusi velvoite, joka korvaisi nykyisin käytössä olevan kuukausi-ilmoituksen.

Saaliiden punnituksen järjestäminen satamassa rekisteröityjen punnitsijoiden toimesta on ongelmallinen varsinkin pienimuotoisessa kalastuksessa, jossa kalastaja tuo saaliin omaan rantaan. Punnitsemisvaatimus pakottaisi uusiin, kustannuksia merkittävästi lisääviin toimintamalleihin myös troolikalastuksessa, jossa lajittelemattomat silakka- ja kilohailisaaliit siirretään usein suoraan kalastusalukselta kuljetusajoneuvoihin ja punnitaan vasta määränpäässä. Myös kameravalvonta ja moottoritehon seuranta haittaisivat elinkeinon toimintaa ja lisäisivät viranomaisten työtä tuomatta hyödyllistä lisäarvoa kalastuksenvalvontaan.

Suomessa on kansainvälisesti verrattuna kattava vapaa-ajankalastusta koskeva kalastuksenhoitomaksurekisteri sekä Luonnonvarakeskuksen keräämä tieto vapaa-ajankalastuksen saaliista. Komission esitys vapaa-ajankalastuksen valvomiseksi on kuitenkin ongelmallinen muun muassa sen johdosta, että kalastuksenhoitomaksurekisterissä ovat vain 18–64-vuotiaat. Ahvenanmaan maakunnassa ei ole vapaa-ajankalastajia koskevaa rekisteriä. Suomessa sovellettavaa mallia selvästi pidemmälle menevät ne komission esitykset, jotka edellyttäisivät tiettyjen vapaa-ajankalastuksessa käytettävien alusten rekisteröimistä ja vapaa-ajankalastuksessa saatujen saaliiden ilmoittamista, jos kyseistä kalastusta koskevat unionin säätämät säilyttämistoimenpiteet. Uusien vaatimusten lopullinen sisältö ja vaikutukset jäävät ehdotuksen valossa epäselväksi, koska komissio esittää, että se voisi säätää täytäntöönpanoasetuksella yksityiskohtaisesti rekisteröinti- tai lupajärjestelmistä, saalistiedon keruusta, alusten seurannasta ja pyydysten valvonnasta ja merkitsemisestä.

Alustavan tarkastelun perusteella vaikuttaisi siltä, että Euroopan kalastuksenvalvontaviraston virkamiesten nimeäminen unionin tarkastajiksi ja unionin tarkastajien toimialueen ulottaminen jäsenvaltion alueelle lisäisivät unionin virkamiesten tarkastusvaltuuksia jäsenmaissa. Muutos ei välttämättä kuitenkaan ole dramaattinen, koska Euroopan komissio on tähänkin asti voinut tehdä tarkastuksia jäsenmaissa.

## **5 Ahvenanmaan toimivalta**

Kalastus kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 16 kohdan mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Itsehallintolain 18 §:n 25 kohdan mukaan teon rangaistavaksi säätäminen ja rangaistuksen määrä kuuluvat niin ikään maakunnan lainsäädäntövaltaan, kun on kysymys maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvasta oikeudenalasta.

## **6 Kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa**

Asetusehdotus on käsitelty EU-asioiden komitean kalastusjaostossa (EU 17) 25.6.2018.

Euroopan komissio on esitellyt asetusehdotuksen maatalous- ja kalastusneuvostossa 18.6.2018, jolloin siitä käytiin alustavaa keskustelua. Ehdotuksen käsittely alkoi neuvoston työryhmässä heinäkuussa 2018.

Euroopan parlamentissa mietinnön laatii kalatalousvaliokunta, jossa mietinnön esittelijä on ranskalainen Isabelle Thomas, joka edustaa Euroopan parlamentin sosialistien ja demokraattien ryhmää.

## 7 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää vaikuttavaa ja kustannustehokasta kalastuksenselvontaa välttämättömänä ja tärkeänä osana yhteistä kalastuspolitiikkaa kestävien kalakantojen turvaamiseksi. Kalastuksenselvonta tulee sopeuttaa kunkin alueen ja kalastusmuodon erityispiirteisiin. Yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteisiin nähden ylimitoitettuja, kustannuksia lisääviä kaikille pakollisia vaatimuksia ja menetelmiä ei tule ottaa käyttöön.

Valtioneuvosto pitää saaliin poisheittokieltoa tärkeänä osana nykyistä kalastuspolitiikkaa. Saaliin poisheitto ei kuitenkaan ole ongelma Suomen harjoittamassa lohen, silakan tai kilohailin kalastuksessa. Valtioneuvosto suhtautuu kielteisesti komission ehdottaman, aluksille asennettavan poisheittokieltoa koskevan kameravalvonnan käyttöönottoon Itämerellä.

Valtioneuvosto tukee esityksiä paperimuotoisen raportoinnin muuttamisesta pelkästään sähköiseksi muun muassa kalastuksessa, kalatuotteiden jäljitettävyydessä ja ulkomaankaupan saalistodistusjärjestelmässä. Rannikkoalusten mobiiliseurantaa valtioneuvosto ei pidä tarpeellisenä, joskaan ei mahdollisena toteuttaa. Rannikkokalastuksen sähköistä kalastuspäiväkirjaa ja mobiiliseurantaa koskevat säännökset tulee toteuttaa elinkeinon kannalta mahdollisimman joustavalla ja kustannustehokkaalla tavalla.

Valtioneuvoston tavoitteena on, että saaliin punnitsemista ja punnitsijoiden rekisteröintiä koskevat ratkaisut eivät aiheuta toimintaa häiritseviä tai kustannuksia lisääviä vaikutuksia. Valtioneuvosto pyrkii myös siihen, että moottoritehon seurantalaitteita ei velvoiteta asentamaan aluksille, sillä kalastuksen kestävyys varmistetaan ensi sijassa kalastuskiintiöin eikä kalastusaluksen moottoriteholla siten ole Itämeren oloissa merkitystä.

Valtioneuvosto katsoo, että vapaa-ajan kalastuksen valvontaan ei ole toivottavaa asettaa Suomelle uusia velvoitteita. Valtioneuvosto pyrkii toissijaisesti siihen, että toteutuessaan komission esittämistä uusista vapaa-ajankalastusta koskevista esityksistä ei aiheudu merkittävästi lisää kustannuksia tai byrokratiaa. Niiltä osin kuin komission esitykset ovat toteutettavissa kohtuullisin muutoksin Suomessa jo käytössä oleviin menettelyihin, Suomi voi osoittaa joustavuutta asiassa.

Kalastuksenselvonnasta kustannukset tulee voida kattaa mahdollisimman laajasti Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta, jota koskeva asetusehdotus tulee käsittelemään samaan aikaan valvontaa koskevien asetusten muutosehdotuksen kanssa.

Komissiolle siirrettävää toimivaltaa koskevien esitysten osalta valtioneuvosto katsoo, että siltä osin kuin säädösvallan siirto on perusteltua, valtuutussäännösten tulee olla riittävän selkeitä, tarkkarajaisia ja tarkoituksenmukaisia niin sisällön kuin ajallisen rajauksen osalta. Valinta delegoidun säädösvallan siirron ja täytäntöönpanomenettelyn välillä tulee olla perusteltu ja delegoituja säädöksiä voidaan käyttää vain yleisesti sovellettavien sitovien säädösten antamista varten.